

УДК 351.86:004.056: 316.346

DOI <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2026.2/09>**Гуйда О.Г.**<https://orcid.org/0000-0002-2019-2615>

Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Кучерявий В. М.<https://orcid.org/0009-0000-3250-2126>

Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Головченко М. М.<https://orcid.org/0000-0003-2422-6955>

Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ ЯК СКЛАДОВА ДЕРЖАВНОЇ РЕІНТЕГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

У статті розглядається питання інформаційна безпека дітей та молоді як ключовий елемент державної реінтеграційної стратегії України в умовах повномасштабної російської агресії та гібридної війни. Акцентовано увагу на тому, що молоде покоління, як стратегічний ресурс держави, стає основною мішенню сучасних інформаційних загроз. Доведено, що реінтеграція дітей, які пройшли через окупацію, депортацію чи вимушене переселення, передбачає не лише фізичне повернення, а й комплексне відновлення в когнітивному, психологічному та соціокультурному вимірах.

У роботі проаналізовано основні ризики інформаційної безпеки дітей і підлітків, зокрема ворожу пропаганду, ідеологічну обробку, кібервербування, поширення шкідливого контенту, кібершпиунство та маніпуляції в соціальних мережах. Окреслено значення медіаосвіти, цифрової грамотності та навичок критичного мислення для забезпечення інформаційної стійкості дітей і підлітків.

У статті проаналізовано нормативно-правове регулювання державної політики в галузі інформаційної безпеки, зокрема положення Стратегії інформаційної безпеки України та кроки, спрямовані на реорганізацію освітнього процесу на звільнених від окупації територіях. Акцентовано увагу на критичній ролі співпраці між державними інституціями, освітніми закладами, родинами та правоохоронцями для формування безпечного інформаційного простору. Визначено пріоритетність надання психосоціальної допомоги дітям, підвищення рівня цифрової грамотності та реалізації ініціатив із когнітивної деокупації.

Зроблено висновок, що впровадження інструментів інформаційної безпеки до стратегії державної реінтеграції є визначальним чинником для відновлення національної ідентичності, посилення соціальної стійкості та гарантування національної безпеки України.

Ключові слова: публічне управління, інформаційна безпека, когнітивна деокупація, реінтеграція тимчасово окупованих територій, державна інформаційна політика, освіта в умовах війни, інформаційна війна, громадянське суспільство, психосоціальна реабілітація, молодіжна політика, культурна політика, деколонізація, реінтеграція.

Постановка проблеми. Сучасний геополітичний контекст і тривала повномасштабна військова агресія призвели до радикального переосмислення безпечних пріоритетів країни. Як результат, військові дії проходять не тільки в зоні бойових дій, але й у сфері знань і повсякденної інформації. Найвразливішим і стратегічно значущим об'єктом негативного впливу

ворогів через спецслужби і пропагандистські структури є молоде покоління – діти та підлітки. Адже саме вони є демографічним та соціокультурним базисом для відбудови країни в майбутньому, тому забезпечення їх захисту від інформаційних загроз вважається питанням збереження державного суверенітету та виживання української нації.

© Гуйда О.Г., Кучерявий В. М., Головченко М. М., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу CC BY 4.0

Тлумачення поняття «реінтеграція» (з латинської *reintegratio* – відновлення, відродження, набуття цілісності) у національному нормативно-правовому дискурсі обумовлено як зворотний процес повернення особи у суспільство в ролі активного, незалежного та повноправного члена соціального життя. Паралельно з цим повернення дітей, що тривалий час передували в окупації, депортації чи примусового переселенні, виходить далеко за межі виключно адміністративно-правових чи інфраструктурних кроків [1].

Фактичне повернення дитини є лише першим, початковим кроком, з якого починається довгостроковий, поетапний та делікатний процес реінтеграції. Мета цього процесу полягає в відновленні основних відчуттів безпеки, психологічної стабільності, а також міжособистісної довіри в родині і громаді [2]. Особливість дитячої психіки направлена на факт, що сімейне середовище представляє собою світ, де визначаються глибинні засади майбутніх цінностей, поведінки і поглядів на світ. Але у гібридній війні традиційні соціалізуючі інститути все частіше безсилі проти цілеспрямованих інформаційних ударів, що руйнують національну ідентичність та штовхають молодь до протиправних дій.

У науковому дискурсі постає завдання теоретичного обґрунтування поняття «інформаційна резильєнтність» дітей та молоді в умовах тривалих воєнних дій, а також розробки дієвих механізмів когнітивної деокупації звільнених територій, формування кадрового резерву освітян, підвищення цифрової компетентності батьків та створення ефективної системи протидії кіберзагрозам. Інформаційна безпека підрастаючого покоління є невід’ємною складовою захисту прав дітей та фундаментальною умовою успішної деокупації свідомості українських громадян.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання інформаційної безпеки дітей та молоді в контексті розвитку глобального інформаційного суспільства й цифровізації освіти тривалий час є предметом наукових дискусій як серед вітчизняних, так і серед іноземних фахівців. Зокрема, О. С. Рохмаїл у своїх працях висвітлює фундаментальні засади захисту національних інтересів в інформаційному просторі та методи протидії гібридним загрозам. Авторка розглядає інформаційну безпеку як невід’ємний компонент державної безпеки, наголошуючи на важливості впровадження правових і технічних механізмів обмеження доступу до деструктивного контенту [3].

Значення медіаосвіти як дієвого інструменту боротьби з дезінформацією в закладах освіти деокупованих регіонів України ґрунтовно проаналізовано

у дослідженнях І. Єсікової, Т. Сабченко та С. Василюєвої [4]. Вчені аргументують, що медіаосвіта не лише допомагає нейтралізувати інформаційні загрози, а й сприяє когнітивній та ціннісній реінтеграції, допомагаючи відновити довіру до освітньої системи та зміцнити українську державність.

Особливості психологічного реагування підлітків на кризові ситуації та термінологічний апарат дослідження психічних станів розкриті в психологічному словнику-довіднику Ю. О. Приходько та В. І. Юрченка [5].

З початком повномасштабного вторгнення науково-практичний дискурс зосередився на питаннях когнітивної деокупації та нівелювання ментальних наслідків ворожої пропаганди. Ключове значення в аналізі цих процесів мають матеріали Центру громадянської освіти «Альменда», де представлено дорожню карту реінтеграції дітей та молоді, які перебували в умовах тривалої окупації, а також узагальнено світовий досвід подолання наслідків мілітаризації освіти [6]. Комплексні соціологічні розвідки щодо сприйняття населенням когнітивної деокупації Криму сформуливали емпіричне підґрунтя для усвідомлення масштабів ментальних деформацій та стратегій їх подолання [7]. Особливості відновлення освітньої інфраструктури та залучення кадрового потенціалу на щойно звільнених територіях детально розраховані та описані в Білій книзі “Відновлення освітнього процесу на деокупованих територіях” [8].

Проте, попри наявність значної кількості досліджень, проблема інтеграції інформаційної безпеки дітей безпосередньо в структуру державної реінтеграційної політики України залишається недостатньо вивченою та потребує системного узагальнення.

Постановка завдання. Метою цієї статті є комплексний науково-практичний аналіз інформаційної безпеки дітей і молоді як стратегічного складника державної політики реінтеграції України в умовах гібридної воєнної агресії РФ.

Виклад основного матеріалу. Тривалий період тимчасової окупації частини українських земель довів, що повернення територій являється це лише перший крок, адже повноцінне відновлення суверенітету неможливе без паралельної реінтеграції свідомості громадян. Поняття «когнітивна деокупація» стало частиною державної стратегії, яка охоплює комплекс заходів із трансформації цінностей, світогляду та поведінки людей після визволення від ворожого впливу [6]. Науковці застерігають, що цей процес є складним і тривалим: на подолання наслідків пропаганди та повернення до спільного ціннісного простору може знадобитися від десятиліття до цілого покоління [8].

У цьому процесі визначальну роль відіграє інформаційна реінтеграція спрямована на подолання мовної асиміляції та відродження української культурної ідентичності, а основою державної політики повинно лежати переконання, що деокупація починається з утвердження державної мови як фундаменту національної самобутності та державотворення. Саме на цьому наполягає Уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремінь, особливо наголошуючи на стратегічній важливості мовного питання для безпеки країни. Відтак, відновлення звільнених територій передбачає невідкладне оновлення бібліотечних фондів україномовною літературою та підготовку потужного кадрового резерву педагогів. Такі ініціативи, як Всеукраїнський збір книжок «Вільні читають українською!», що втілюються за сприяння Міністерства освіти і науки України та громадських секторів, мають на меті облаштування мобільних бібліотек і забезпечення укриттів якісною літературою, що суттєво впливає на світоглядне становлення дітей [9].

Успішна інформаційна реінтеграція деокупованих територій вимагає реалізації системних кроків, серед яких ключове значення має оновлення змісту освіти. Окупаційна влада РФ цілеспрямовано використовувала заклади освіти як інструмент ідеологічного тиску, мілітаризації та нівелювання української ідентичності. Щоб подолати ці наслідки, державна політика має зосередитися на детальному аналізі російських навчальних матеріалів для виявлення пропагандистських наративів, а також на впровадженні спеціальних компенсувальних методик з історії України та громадянської освіти. Не менш важливою є соціокультурна інтеграція молоді через позашкільну освіту, розвиток учнівського самоврядування, участь у молодіжних ініціативах та організацію обмінних поїздок до інших регіонів України чи за кордон. Такі заходи сприяють руйнуванню штучно нав'язаних пропагандою ментальних бар'єрів та стереотипів [10].

У сучасних цифрових умовах загрози інформаційній безпеці дітей набули виразно гібридного характеру. Спецслужби агресора активно використовують інтернет як інструмент маніпуляцій основним спрямованям якого є дестабілізація внутрішньополітичної ситуації в Україні шляхом залучення неповнолітніх до протиправної діяльності. Спектр цих загроз варіюється від поширення деструктивного контенту до складних багатокрокових операцій із вербування підлітків для вчинення терактів, підпалів та диверсій.

Зловмисники шукають жертв у популярних месенджерах, соціальних мережах, тематичних групах із пошуку роботи та ін. Використо-

вуючи оголошення про «легкий заробіток» чи «високооплачувану дистанційну роботу», вони приваблюють підлітків, які прагнуть фінансової незалежності або мають матеріальні труднощі. Спершу дитині пропонують нескладні та безпечні завдання, проте згодом, психологічно «прив'язавши» її до себе, поступово втягують у вчинення тяжких злочинів [11].

Спробуємо систематизувати ключові загрози, з якими стикається українська молодь:

1. *Ідеологічна індоктринація та мілітаризація.* В даному випадку, основними інструментами впливу на молодь є поширення ворожого контенту через російські підручники з історії та дитячі пропагандистські організації.

2. *Спрямоване кібервербування спецслужбами РФ.* В даному випадку, зловмисники діють шляхом вербуванні проблемних підлітків в соціальних мережах, ігрових чатах та розважальних спільнотах, використовуючи фінансові труднощі підлітків, їхню схильність до ризику, а також погрози й шантаж. Це призводить до тяжких фізичних і психологічних травм у неповнолітніх.

3. *Соціально-психологічна дестабілізація.* Вона поширюється за допомогою деструктивних онлайн-челенджів, небезпечних спільнот та агресивного відеоігрового контенту. Механізм маніпуляції полягає у використанні вікових криз підлітків, романтизації депресії та пропаганді саморуйнівної поведінки. Це створює серйозну загрозу для ментального здоров'я молоді, провокуючи сплеск злочинності та суїцидальних намірів.

4. *Кібершпигунство та викрадення даних.* В даному випадку, зловмисники використовують фішингові сайти, шкідливі посилання в месенджерах та фальшиві чат-боти. Підлітків підступно залучають до збору конфіденційної інформації: розшукування даних про батьків-військових, фіксації місць розташування техніки ЗСУ та наслідків ворожих обстрілів. Це призводить до коригування ракетних атак і зламу державних інформаційних систем через цифрові пристрої дітей.

Глибоке розуміння цих загроз дає змогу державі впроваджувати ефективні механізми протидії як на рівні законодавства, так і в межах виконавчих стратегій [12].

На розумінні ключових загроз з якими стикається українська молодь базується Державна політика України у сфері гарантування інформаційної безпеки дітей. Вона направлена на інтеграція стратегій національної безпеки та цільових програм з реінтеграції освітнього середовища. Фундаментальним документом у цій царині є Стратегія інформаційної безпеки

[13], що акцентує увагу на боротьбі з дезінформацією, популяризацією медіаграмотності та інформаційному відновленні мешканців деокупованих регіонів. Метою цієї стратегії є захист конституційних прав громадян і створення безпечного цифрового простору через блокування протиправного контенту, контроль за навчальними ресурсами та підготовку фахівців, які забезпечують супровід і реабілітацію дітей, що постраждали внаслідок воєнних дій.

Окремим важливим документом у контексті реінтеграції молоді є Національна молодіжна стратегія [14], яка визначає пріоритетність підвищення безпеки життєвого середовища та посилення життєстійкості молоді. Основними завданнями в межах цієї стратегії є збереження ментального здоров'я, психогігієна, зниження рівня підліткової злочинності та запобігання поширенню деструктивних стереотипів, нав'язаних з ворожою пропагандою.

Найбільш предметним практичним кроком уряду стало затвердження Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2024 року № 897-р «Про затвердження плану заходів з відновлення освіти на деокупованих територіях на 2024–2027 роки» [15]. Цей комплексний план охоплює всі ланки відновлення освітньої системи на звільнених територіях та містить чітко прописані індикатори виконання для кожного заходу. Документ передбачає створення безпечних умов для навчання, формування кадрового резерву вчителів та підвищення їхньої кваліфікації для роботи з дітьми, які зазнали тривалого психологічного тиску та індоктринації в окупації.

Така нормативно-стратегічна база створює правові передумови для впровадження конкретних рішень безпосередньо в громадах та родинях, що виховують підростаюче покоління.

Саме гнучка взаємодія батьків, педагогів та правоохоронних органів є основою для забезпечення інформаційної стійкості дітей та молоді, яка пережила депортацію або окупацію, має спиратися на «піраміду потреб», де пріоритетом є гарантування фізичної та психологічної безпеки. Лише після досягнення стабільного стану стають можливими ефективне навчання, соціокультурна інтеграція та розвиток критичного медіамислення. Будь-які державні ініціативи мають ґрунтуватися на принципі найкращих інтересів дитини, враховувати її особистий досвід і забезпечувати її право брати участь у прийнятті рішень, що її стосуються [1].

Важливою практичною ланкою в цій системі є заклади освіти, де впроваджуються програми психосоціальної підтримки. Відповідно до рекомендацій аналітиків, у школах на деокупованих територіях необхідно створювати ресурсні групи

для відновлення ментального здоров'я дітей та їхніх родин, забезпечувати роботу практичного психолога в кожному закладі освіти та інтегрувати арттерапевтичні методики у формальну програму Навчання [10]. Це дозволяє знизити рівень тривожності підлітків та зробити їх менш вразливими до маніпуляцій з боку ворожих агентів впливу.

З погляду цифрової гігієни та кібербезпеки, фахівці радять дотримуватися комплексу правил на рівні родини та навчального закладу:

- регулярна перевірка та зміна паролів на складні комбінації;

- встановлення двофакторної автентифікації на всіх облікових записах, бажано через спеціалізовані мобільні додатки, а не лише через SMS;

- обмеження видимості профілів у соціальних мережах шляхом налаштування приватності «тільки для контактів» або «для друзів», а також повне вимкнення геолокації у публікаціях та на фотографіях;

- регулярний контроль активних сесій у месенджерах для своєчасного виявлення стороннього доступу до облікових записів;

- використання для дистанційного навчання виключно визначених педагогами програм, створення відповідних закладок у браузері та уникнення переходів за невідомими лінками.

Саме емоційна підтримка дитини в родині займає важливе місце в системі безпеки, тому що коли дитина відчуває себе комфортно вдома і має довірливі стосунки з батьками, які цікавляться її життям без зайвого контролю та запитань, у неї значно знижується бажання шукати підозріле схвалення або заробіток в Інтернеті. Якщо підліток став жертвою кібертиску або отримав пропозицію від російського куратора, дорослі повинні реагувати максимально спокійно. Критично заборонено кричати, звинувачувати чи використовувати репресивні заходи, такі як блокування доступу до Інтернету або конфіскація телефону, оскільки це зруйнує довіру назавжди. Натомість батьки повинні подякувати дитині за чесність, зібрати докази (зробити скріншоти листування, зафіксувати юзернейми та ID акаунтів зловмисників) і терміново звернутися до відповідних державних органів.

Своєчасне повідомлення правоохоронних органів дуже важливе, оскільки це допомагає зафіксувати весь процес підготовки злочину і запобігти терактам.

Щоб детально організувати дії різних учасників під час виникнення ситуації з інформаційною безпекою, опишемо механізми оперативного:

- Рівень дитини або підлітка: Коли виникає загроза, перше, що потрібно зробити, – це терміново зупинити спілкування, заблокувати акаунт зло-

вмисника, не переходити за ніякими посиланнями і обов'язково повідомити батьків або вчителів. Для цього можна поговорити з дорослими, інспектором Служби освітньої безпеки (СОБ) або шкільним психологом. Категорично не можна виконувати якісь «пробні» завдання, надсилати свої фото чи геолокацію, а також тримати контакт у таємниці.

– Рівень батьків: Батькам важливо уважно вислухати дитину, заспокоїти її, показати свою підтримку, зробити скріншоти повідомлень та швидко подати заяву до поліції.

– Рівень педагогів та школи: Якщо вчитель помічає інцидент, він повинен відразу повідомити про це представнику СОБ або керівництву школи, запросити психолога, щоб допомогти дитині заспокоїтися, а також провести загальні пояснювальні бесіди, не вказуючи на конкретну ситуацію. Серед інструментів, які можуть бути використані, є шкільна служба безпеки, ювенальна превенція та групи підтримки ментального здоров'я. Категорично забороняється обговорювати інцидент серед учнів, називаючи ім'я дитини, чинити на неї моральний тиск або приховувати інформацію про вербування від правоохоронних органів.

Запропонована матриця дій допомагає уникнути емоційних рішень, які можуть бути хаотичними, і переводить процес реагування на інформаційні загрози в правову та професійну сферу, зменшуючи травматизацію підлітка.

Висновки. Проведений аналіз показує, що інформаційна безпека дітей та молоді є важливою частиною державної політики України щодо реінтеграції.

Успішне впровадження інформаційної безпеки для молоді в державну політику реінтеграції повинно ґрунтуватися на таких основних принципах:

1. Забезпечення когнітивної деокупації через відновлення україномовного інформаційно-культурного простору деокупованих територій, розвиток мережі бібліотек та впровадження програм підтримки державної мови.

2. Проведення глибокої освітньої адаптації, що передбачає аналіз та деконструкцію пропагандистських наративів, які насаджувалися дітям на ТОТ, та розробку новітніх методик з історії України й громадянської освіти.

3. Побудова дієвої тристоронньої моделі взаємодії (родина – заклад освіти – правоохоронні органи), яка базується на принципах ненасильницького спілкування, кібергігієни та використання швидких каналів зворотного зв'язку.

4. Створення умов для психосоціальної реабілітації дітей та їхніх сімей у громадах, орієнтованих на найкращі інтереси дитини та залучення кваліфікованих спеціалістів Служби освітньої безпеки.

Перспективи подальших досліджень у цій сфері зосереджуються на створенні та науковому обґрунтуванні кількісних і якісних показників для оцінки рівня медіаграмотності та когніційної стійкості молоді на звільнених територіях. Особливу увагу слід приділити вивченню впливу рекомендаційних алгоритмів сучасних соціальних мереж на формування світогляду дітей під час військового конфлікту, а також розробці нових ігрових освітніх методів з кібербезпеки для учнів середньої та старшої школи.

Список літератури:

1. Реінтеграція дитини з альтернативних форм догляду до сім'ї походження. Методичні рекомендації. / Л. Зінюк, Д. Касьянова, І. Щербак. МБО «БФ «СОС Дитячі Містечка» Україна, – Київ: ТОВ «Мозаїк», 2025. – 104 с URL: <https://sos-ukraine.org/wp-content/uploads/2025/04/reintegratsiya-dytyny-z-alternatyvnyh-form-doglyadu-do-simy-i-pohodzhennya.-metodychni-rekomendatsiyi-2025-1.pdf> (дата звернення: 19.03.2026).
2. Як відбувається реінтеграція дітей після повернення: піраміда потреб. *Національне інформаційне бюро*. URL: <https://nib.gov.ua/news/yak-vidbuvaetsya-reintegratsiya-ditej-pislya-povernennya-piramida-potreb/> (дата звернення: 19.03.2026).
3. Рохмаїл О.С. Інформаційний простір дітей в умовах інформаційної війни. *Всеосвіта*. URL: <https://vseosvita.ua/blogs/stattia-informatsiyni-prostir-ditei-v-umovakh-informatsiinoi-viiny-83895.html> (дата звернення: 19.03.2026).
4. Єсікова І., Собченко Т., Васильєва С. Медіаосвіта і протидія дезінформації в освітньому просторі деокупованих територій. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: педагогіка та психологія*, (11), 2026 DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-9199-2026-11-06-01>
5. Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник: Навч. посіб., 4-те вид., випр. і доп. К.: Каравела, 2020. 418 с.
6. Дослідження «(Не)вивчені уроки: досвід країн щодо реінтеграції дітей і молоді» – Альменда. *Альменда*. URL: <https://almenda.org/nevivcheni-uroki-dosvid-krain-shhodo-reintegratsii-ditej-i-molodi/> (дата звернення: 20.03.2026).

7. Результати дослідження “Когнітивна деокупація Криму” URL: <https://ppu.gov.ua/rezultaty-doslidzhennya-kohnityvna-deokupatsiya-krimu/> (дата звернення: 20.03.2026).

8. Катерина Глянько. Ментальна деокупація Криму може тривати від 10 років до одного покоління – Представництво президента в АРК. URL: <https://suspilne.media/crimea/564639-mentalna-deokupatsia-krimu-moze-trivati-vid-10-rokiv-do-odnogo-pokolinna-predstavnictvo-prezidenta-v-ark/> (дата звернення: 20.03.2026).

9. Уповноважений із захисту державної мови – Уповноважений виступив на Всеукраїнському форумі “Культурна та інформаційна реінтеграція деокупованих територій”. *Головна | Уповноважений із захисту державної мови*. URL: <https://mova-ombudsman.gov.ua/news/upovnovazhenyi-vystupyv-na-vseukrainskomu-forumi-kulturna-ta-informatsiina-reintehratsiia-deokupovanykh-terytorii/> (дата звернення: 20.03.2026).

10. Рекомендації (дорожня карта) щодо політики реінтеграції дітей та молоді, які перебували в окупації – Альменда. *Альменда*. URL: <https://almenda.org/rekomendacii-dorozhnya-karta-shhodo-politiki-reintegracii-ditej-ta-molodi-yaki-perebuvali-v-okupacii/> (дата звернення: 20.03.2026).

11. Корольчук М. Як захистити підлітків від вербування в інтернеті? – Learning.ua. *Блог – Learning.ua*. URL: <https://learning.ua/blog/yak-zakhystyty-pidlitkiv-vid-verbuvannia-v-interneti/> (дата звернення: 20.03.2026).

12. Безпека дітей в інтернеті: поради кіберполіції – Департамент Кіберполіції. *Новини – Департамент Кіберполіції*. URL: <https://cyberpolice.gov.ua/article/bezpeka-ditej-v-interneti-porady-kiberpolicziyi-3851/> (дата звернення: 20.03.2026).

13. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 жовтня 2021 року «Про Стратегію інформаційної безпеки»: Указ Президента України від 28.12.2021 № 685/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#Text> (дата звернення: 20.03.2026).

14. Про Національну молодіжну стратегію до 2030 року: Указ Президента України від 12.03.2021 № 94/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/94/2021#Text> (дата звернення: 20.03.2026).

15. Про затвердження плану заходів з відновлення освіти на деокупованих територіях на 2024-2027 роки : Розпорядж. Каб. Міністрів України від 20.09.2024 № 897-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/897-2024-r#Text> (дата звернення: 20.03.2026).

Guida O. G., Kucheriavyi V. M., Holovchenko M. M. INFORMATION SECURITY FOR CHILDREN AND YOUTH AS A COMPONENT OF UKRAINE’S STATE REINTEGRATION POLICY

This article examines the issue of information security for children and youth as a key element of Ukraine’s state reintegration strategy amid full-scale Russian aggression and hybrid warfare. It emphasizes that the younger generation, as a strategic resource of the state, is becoming the primary target of modern information threats. It is demonstrated that the reintegration of children who have experienced occupation, deportation, or forced displacement involves not only physical return but also comprehensive recovery in cognitive, psychological, and sociocultural dimensions.

The paper analyzes the main information security risks facing children and adolescents, including hostile propaganda, ideological indoctrination, cyber-recruitment, the dissemination of harmful content, cyber-espionage, and manipulation on social media. The importance of media education, digital literacy, and critical thinking skills for ensuring the information resilience of children and adolescents is highlighted.

This article analyzes the legal framework governing state policy in the field of information security, specifically the provisions of Ukraine’s Information Security Strategy and measures aimed at reorganizing the educational process in territories liberated from occupation. It emphasizes the critical role of cooperation between state institutions, educational institutions, families, and law enforcement agencies in creating a secure information space. It identifies the priority of providing psychosocial support to children, improving digital literacy, and implementing initiatives for cognitive de-occupation.

It was concluded that the integration of information security tools into the state reintegration strategy is a decisive factor in restoring national identity, strengthening social resilience, and ensuring Ukraine’s national security.

Keywords: *public administration, information security, cognitive de-occupation, reintegration of temporarily occupied territories, state information policy, education in wartime, information warfare, civil society, psychosocial rehabilitation, youth policy, cultural policy, decolonization, reintegration.*

Дата першого надходження статті до видання: 25.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 04.05.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 29.05.2026